

สุขครอบครัว

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๔

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ครอบครัวนะ เรื่องครอบครัวว่าพ่อแม่ต้องรักษาลูกให้ดี พ่อแม่ต้องฉลาดก่อน พ่อแม่ฉลาดแล้วก็พาลูกไปทางที่ดี ถ้าพ่อแม่ไม่ฉลาด พ่อแม่ไม่ฉลาดหมายถึงว่าห่วงแต่ตัวเองนะ ห่วงแต่ความเห็นของตัวเอง ถ้าห่วงแต่ตัวเองมันก็ให้อยู่กับเรา เด็ก ๆ นี่ถ้าเราให้ออกไปหาประสบการณ์ เด็กมันจะมีประสบการณ์มากมาย ถ้าเด็กอยู่กับเราตลอดไปนี่ มันจะโอ้กัน ครอบครัวที่เขาประสบความสำเร็จ เอาลูกเขามาเขาจะให้ฝึกงานก่อน เขาให้ฝึกงานกับคนอื่นก่อน ให้คนอื่นเขาโขกเขา สับ ลูกมันถึงจะได้รู้จักฝึก รู้จักถูก ถ้าอยู่กับพ่อแม่โอ้เกินไป

นี่ความที่ที่เรารักเกินไป ความรักเห็นใหม่ พระพุทธเจ้าสอนว่า “ความรักสอนให้คนตาบอด” ความรักนี่ปกป้องลูกจนเกินกว่าเหตุ นี่ถ้าความรักของเรา แต่ถ้ามันออกไปข้างนอกแล้วประสบความสำเร็จมา ล้มลูกคลุกคลานบ้างก็ได้ ที่นี้ท่านพูดถึงการห้ามปราม เมื่อวานเห็นใหม่ หลวงตาพูดถึงการห้ามปรามครอบครัว การเกิดนี้พ่อแม่มีบุญคุณมากที่สุดเลย ถ้าไม่มีพ่อแม่เราจะเกิดมาไม่ได้เลย เรานี้เกิดมาจากพ่อแม่ เห็นใหม่ เลือดเนื้อเชื้อไข เวลาลูกมาบวชในศาสนาถึงได้บุญมาก

แล้วลูกสามารถเปิดตาพ่อแม่ ไม่มีอะไรเลยที่ลูกสามารถทดแทนบุญคุณของพ่อแม่ด้วยการบวชนะ บวชแล้วทำให้พ่อแม่หูตาสว่างขึ้นมา เพราะอะไร? เพราะเวลาเราเกิดเราตายขึ้นมา มันชาตินี้ใช้ใหม่ แต่บุญกุศลมันแนบกับใจไป มันไปทุกชาติ ๆ คนเราเกิดมาแล้วต้องตาย ตายแล้วต้องเกิดทั้งหมด เว้นไว้แต่ถ้าลูกเปิดตาพ่อแม่ได้ พ่อแม่สอนลูกให้ลูกเปิดตาจนพ้นจากไม่เกิดและไม่ตาย นี่ตาของธรรม ถ้าตาของธรรมเปิดขึ้นมาแล้ว อันนี้เป็นประโยชน์มากมาย

คุณติ การสอนเด็กให้เข้าใจนี่เป็นเรื่องที่สอนยาก แต่พอมันเข้าใจแล้วนี่ มันยังไปว่าทำไมมันเข้าใจช้า มันยังติผู้ใหญ่ด้วยว่า ผู้ใหญ่สอนมันยังไม่เข้าใจ แต่ถ้ามันเข้าใจเอง เห็นใหม่ ความเข้าใจเองเหมือนกัน ก็เลสมันปกป้องใจของตัวเอง ใจของตัวเองโดนปกปิดไว้ นี่ มันไม่รู้เรื่องหรอก แต่เวลามันรู้ขึ้นมา มันจะไปโทษคนอื่นว่าคนอื่น

คุณะ แม่พระสารีบุตร ให้พระสารีบุตรออกไปบวช พระสารีบุตรออกไปบวช แล้วลูก ๆ ออกไปบวชเป็นพระอรหันต์ตั้งหลายองค์ แล้วก็บวชอยู่อย่างนั้นนะ พ่อแม่เป็นมิจฉาทิฎฐิ พระสารีบุตรก็ว่า “เอ...ทำไม...ใครจะแก้พ่อแม่ของตัวเองได้?” คิดแล้วก็ตัวนี้เป็นคนที่แก้แม่ของตัวเองได้ เวลาท่านจะปรินิพพาน เห็นใหม่ กลับไปในห้องที่ท่านคลอด พอเริ่มเที่ยงคืนนะ พวกพระอินทร์ลงมาจะอุปัฏฐาก แสงจะพุ่งเข้าไปในห้อง แม่ก็ถามลูก เพราะแม่ไม่เชื่อเลย ตั้งแต่ตอนเย็นมานี้เห็นลูกกลับมา “เอ...ลูกเรานี้ไปทุกข์ยากมาตั้งแต่หนุ่มจนแก่ อาจะอยากกลับมาสัก”

นี่ความเห็นที่ยังไม่เห็นด้วย แต่พอเที่ยงคืนขึ้นมา มีแสงเข้ามา ก็ไปหาถามลูก

“นั่นอะไรนะ?”

“นั่นพระอินทร์มา”

พอตอนดึกเข้าไปอีก พระพรหมมา จะมาอุปัฏฐากพระสารีบุตรไง

“โอ้โฮ! ลูกเราเก่งขนาดนี้เชียวหรือ ลูกเราเก่งขนาดนี้”

นี่ใจมันเริ่มยอมไง เพราะว่าพวกฮินดูนี่ เขานับถือพระพรหมมาก แล้วพระพรหมยังมาอุปัฏฐากพระสารีบุตร ขนาดว่าสิ่งที่เขาเคารพ ทำไมมาอุปัฏฐากลูกชายของเรา ลูกชายเราน่าจะมีอะไรดี นี่พอใจมันเปิดเห็นใหม่ จากใจที่มันปิด ก็เลสมเวลามันปิดหัวใจ มันจะไม่ให้รู้เรื่องเลย แต่พอมันเปิดขึ้นมา พระสารีบุตรเลยเทศน์สอนไป

“พระอินทร์ พระพรหมพวกนี้เป็นแค่เด็กวัด แค่เด็กอุปัฏฐากพระพุทธเจ้า พระอินทร์นี่เป็นคนอุ้มบาตรของพระพุทธเจ้าเท่านั้น”

เทศน์พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ แม่ของพระสารีบุตรกลายเป็นพระโศดาบันนะ ใจนี้เปิด ออกเป็นพระโศดาบันขึ้นมา ร้องไห้ นะ

“ทำไมลูกไม่รักแม่ ถ้าลูกรักแม่ลูกต้องสอนแม่ตั้งนานแล้ว ทำไมลูกปล่อยให้แม่ทุกข์อยู่ ขนาดนั้น ทำไมปล่อยให้แม่ไม่เห็นธรรมอย่างนี้”

แต่ตอนเย็นนั้นยังคิดอยู่เลยว่าพระสารีบุตรจะมาสึก เพราะทุกข์ยากมา แต่เวลาเปิดใจขึ้นมา เห็นใหม่ “ลูกไม่รักแม่จริงนี้ ถ้ารักแม่จริงลูกต้องสอนอย่างนั้น”

แต่ถ้ากิเลสมันปกปิดหัวใจนี้มันสอนไม่ได้หรอก บอกขนาดไหนก็ไม่รู้ เหมือนเราสอนเด็ก นี้ หัวใจของเราไม่ใช่เรามีอายุมากแล้วหัวใจมันจะเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาละ หัวใจนี้มันสะสมอะไร ไว้มาก มันยึดมากถือมาก มันเหมือนคนไข้ ยังมีอายุมากเท่าไรระนะมันกังวลวิตกกังวล ความคิดที่มันสะสมในใจนั้นนะ มันพยายามจะเหนี่ยวรั้งเอาไว้ แล้วใครจะไปเปิดให้เห็นได้

แต่เวลาเปิดขึ้นมาเนี่ย เวลามันเปิดขึ้นมาแล้วเป็นสิ่งที่ประโยชน์หมด เพราะอะไร? เพราะ ประสพการณ์ชีวิตของเขามีมาก เขาจะสามารถอธิบายเรื่องธรรมะมาก หลวงปู่ชาบอก เห็นใหม่ “บ้านหลังใหญ่ หมายถึงคนมีปัญญามาก คนมีประสบการณ์มาก ถ้าทำใจให้เป็นธรรมขึ้นมาได้ จะ สื่อธรรมออกมาให้คนอื่นรู้ได้มาก ถ้าบ้านหลังเล็กมันเข็ดถูง่าย คนประสบการณ์น้อย คนมีการศึกษาน้อย คนใช้ชีวิตมาน้อยนี้ มันรู้มันก็รู้ได้ขนาดนั้น” ประสบการณ์หรืออะไรนี้มันเป็น เรื่องของหัวใจ

แต่ถ้ามันเป็นกิเลสอยู่นี้มันก็เป็นโทษไปหมดเลย เพราะกิเลสมันเห็นแก่ตัว กิเลสมันจะยึด มาเป็นของเราหมดเลย มันจะเปิดช่องให้อากาศเข้าบ้าง เปิดช่องให้เราเป็นประโยชน์ของเราบ้าง นี้ มันไม่ยอมเปิด แต่ถ้ามันเปิดแล้วเห็นใหม่ สิ่งที่ว่ากิเลสมันใช้เนี่ย มันใช้เป็นโทษ แต่ธรรมพาวาใช้เนี่ย ธรรมพาวาใช้ก็ใช้ความคิดเรานี้เหมือนกัน ความคิดเดิมจะเป็นขั้น เวลาปกติเนี่ยกิเลสมันพาวาใช้ ใช้ ขึ้นมานี้มันพยายามดึงขึ้นมาปกปิดเราหมดเลย

แต่พอเป็นธรรมขึ้นมา เห็นไหม ชั้นคือสัญญา คือวิชาการที่เรียนรู้มานั่นนะ มันเป็นธรรมชาติของมันอยู่ แต่ทีนี้ธรรมพาใช้แล้ว พอธรรมพาใช้มันถึงเป็นประโยชน์หมดเลย มันจะเปรียบเทียบ เทียบเคียงให้เห็นใจ คนที่เปรียบเทียบ เทียบเคียงให้เห็นมันก็เห็นตาม ๆ นั่นนะชั้น นั่นมันถึงว่าเป็นภาระเลย ๆ ภารา หเว ปลูกกุณฑล ชั้นถ้าเป็นเรานี่เป็นชั้นฆราวาส มันเป็นฆราวาส เป็นที่ปกปิด เห็นไหม

หลวงตามหาบัวบอกว่า “เป็นถึงขยะ” มันเป็นกรอบของใจ แล้วมันบีบบีบไฟใจไว้ แต่พอมันเป็นธรรมขึ้นมา ถึงขยะนั่นนะถ้ามันมีถึงขยะที่มันกว้างมันใหญ่โต มันจะสามารถช่วยโลกได้มากมาย แต่ถึงขยะที่ยังช่วยโลกไม่ได้ มันเป็นถึงขยะ มันบีบบีบไฟใจเรา แล้วสิ่งนี้คืออะไร? คือความคิดเราทั้งหมด คือชั้น ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ คือชั้นที่อยู่ในหัวใจของเรา ถ้ามันเป็นโทษมันก็จะบีบบีบหัวใจของเรา

แต่ถ้ามันเป็นคุณขึ้นมา เห็นไหม มันเป็นประโยชน์กับหัวใจของเรา มันจะเป็นประโยชน์ หรือมันเป็นโทษ บุญกุศลนี้ เริ่มทำให้เราสร้างบุญกุศล ถ้าบุญกุศลขึ้นมา มันจะเริ่มเปิดหัวใจใจ ถ้าใจเราเชื่อเรื่องบุญกุศล พอเชื่อบุญกุศลเข้าไปนี่ฟังธรรม ธรรมนี้สอนเรื่องของใจ เรื่องของความคิดของเรา แล้วความคิดของเราเป็นโทษกับเราเอง เป็นความเหนียวรังใจเราเอง ถ้าเป็นคุณก็เป็นคุณกับเราเอง ถึงบอกว่าเปิดตานี้

ครอบครัวยุคใหม่ ลูก พ่อ แม่ ถ้ามีความสุขในหัวใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “บุญกุศลคือในครอบครัวยุคใหม่ยิ้มแย้มแจ่มใสมีความสุข” นั่นคือบุญ บุญไม่ใช่วัตถุสิ่งของที่เราสละสลไ้ นั่นเป็นบุญ เพราะว่ามันเป็นประโยชน์ตอนมีชีวิตอยู่เท่านั้น พอมันขาดจากชีวิตไป สิ่งนั้นเป็นของคนอื่นหมดเลย แต่ถ้ามีความสุขในหัวใจ นั่นคือบุญ นี่บุญกุศล สร้างบุญกุศลอย่างนี้ ถ้าในครอบครัวยุคใหม่มีความสุข ในครอบครัวยุคใหม่มีความสุข อันนั้นคือบุญ แล้วหาได้ยาก เพราะอะไร? เพราะคนอยู่ใกล้กันนี้ ความ...

(เทพสิ้นสุดเพียงเท่านี้)